

په یوه نډیښ پارتی دیموکراتی کوردستان و حزب شیوعی یا عیراقی د روژناما بریایه تی دا

1 کانوونا دووی 1974 – 7 تشرینا دووی 1974

محمد عباس حمید

پشکا میژوو، فاکولتیا زانستین مروفايه تی، زانکۆیا زاخۆ، هەریم کوردستان – عیراق.

<https://doi.org/10.26436/2016.4.3.283>

کورتیا لیکولینی:

روژناما بریایه تی هەر ل ژمارین دهستیکی ههتا یین دووماهی گرنگی ب کومه کا کیشه و ئاریشه یان ددا، نهوین کهفتینه بهرسینگی شورهشا کوردی ب سهر کردایهتیا (مهلا مستهفا بارزانی) ژوانان بو نمونه: دژایهتیا حزب شیوعی یا عیراقی هه مبهه پارتی دیموکراتی کوردستان بتایهت ل سالآ 1974 و دفی ماوهیدا جیه جیکرنا ریکهفتنما ئادار نيزیک ببوو کو ژفانی وی 11 ئادار 1974 بوو، و حزب شیوعی یا عیراقی ل پهیدا کرنا کیشه و ئاریشه یان بو بزاقا رزگاربخوازا کوردی دگه ریا، د نهجامدا نه ندامین فی حزبی گهلهک چالاکی و کریارین نهروا دژی نه ندامین پارتی دیموکراتی کوردستان بتایهت ل دهفهره دهر به نډیخان نه نجام ددان، لهورا گرنگترین مژارا روژناما بریایه تی دفی ماوهیدا بخوفه گرتی نهوژی مژارا په یوه نډیښ پارتی دیموکراتی کوردستان دگهل حزب شیوعی یا عیراقی بوو، و نهو مژاره وهک گرنگترین کیشه ل هه مبهه ری کوردان دفی ماوهیدا دهینه هژماردن، لقیه روژناما بریایه تی سه بارهت فان په یوه نډیان و کار و چالاکیین حزب شیوعی یا عیراقی دژی نه ندامین پارتی دیموکراتی کوردستان چهنډین پرسیار دانان، ژوانان: بوچی حزب شیوعی یا عیراقی فان کاران دژی بزاقا رزگاربخوازا کوردی نه نجام ددهت؟ بوچی ههول ددهت مافی کوردان یی رهوا نه هیلیت و ژناف بیهت؟ بوچی روژناما "طریق الشعب" کو زماخالی حزب شیوعی یا عیراقی دژایهتیا کوردان دکهت و هیرش و پروپاگاندان دژی بزاقا رزگاربخوازا کوردی به لآف دکهت؟ دفی بواریدا روژناما بریایه تی دفی ماوهیدا چهنډین پرسیارین دی بخوفه دگریت، و نهو فه کولینه ههول ددهت به رسفا فان پرسیاران بدهت، بتایهت بریکا دیار کرنا نه رازیوونین گهلهک چین و تهخین گهلی کورد ل باشووری کوردستان دژی فان کریارین حزب شیوعی یا عیراقی، ژ گرنگترین کهس و لایه نین نه رازیوونین خو دژی چالاکی و کریارین حزب شیوعی یا عیراقی دیار کرین، نهوژی: مه کته با سیاسی یا پارتی دیموکراتی کوردستان، ماموستا، قوتابی، نقیسه رین کورد و رهوشه نیر، لاوین کورد، ریکخراو و لیژنین ناوچان، ئافره تین کوردستان، کریکار و موچه خو، خه لکی باژیر و ده فهرین کوردی ب باشووری کوردستان بوون.

کلیلا لیکولینی: پارتی دیموکراتی کوردستان، حزب شیوعی، بریایه تی، طریق الشعب.

پیشه کی: روژناما بریایه تی و بابته تی په یوه نډیښ پارتی دیموکراتی

کوردستان و حزب شیوعی یا عیراقی جهه کی مه زن و

ل دوپف وان پیزانینین روژناما برابته‌تی به‌لافکرین و ل دوپف گرنکیا بابه‌تین روژنامی، پلانا فی خواندنی هاتیه دانان، و بابه‌تی فه‌کولینی ل سهر سی ته‌وه‌ران هاتیه دابه‌شکر، ته‌وه‌ری ئیکی فه‌کولین ل سهر (نه‌رازیبوونین خه‌لکی دژی روژناما "طریق الشعب" د روژناما برابته‌تی) هاتیه کرن، روژناما "طریق الشعب" پارتی دیموکراتی کوردستان تاوانبار کر کول کوردستانی ده‌ست ب ژنافرنا نه‌ندامین حزبا شیوعی یا عیراقی کرینه، له‌ورا روژناما برابته‌تی وه‌ک به‌رسف بو فان تاوانان چه‌ندین یاداشتین نه‌رازیبوونی نه‌وین ژلابی مه‌کنه‌با سیاسی یا پارتی دیموکراتی کوردستان و ماموستا و قوتابی و ئافره‌ت و ره‌وشه‌نیرین کوردستان بو روژنامی هاتین به‌لافکرینه.

ته‌وه‌ری دووی بی فه‌کولینی ل سهر (په‌یوه‌ندیین پارتی دیموکراتی کوردستان و حزبا شیوعی یا عیراقی) یه، دفی ته‌وه‌ریدا فه‌کولین ل سهر په‌یوه‌ندیین هه‌ردوو لایه‌نان هاتیه کرن کول ده‌سپیکی په‌یوه‌ندیین وان باش بوون و چ کیشه و ئاریشه نه‌بوون، لی پشتی راگه‌هاندانا ریکه‌فتنایا نیشتمانی ل 17 ته‌موز 1973 دنافه‌را پارتا به‌عس یا عیراقی و حزبا شیوعی یا عیراقی په‌یوه‌ندیین وان تیکچوون و هه‌فرکی و پیکدادان دنافه‌را هه‌ردوو لایه‌نان دا په‌یدا بوون، لی پاشان ژماره‌کا زور ژ نه‌ندامین شیوعیان دگه‌هنه ریزین شوره‌شا کوردی و حزبا شیوعی یا عیراقی بجه ده‌یلن.

ته‌وه‌ری سی فه‌کولین ل سهر (چالاکیین حزبا شیوعی یا عیراقی دژی نه‌ندامین پارتی دیموکراتی کوردستان) هاتیه کرن، و تیدا باس ژ ده‌ستدریزین حزبا شیوعی یا عیراقی دژی نه‌ندامین پارتی دیموکراتی کوردستان هاتیه کرن و روژناما برابته‌تی ئامازه ب چه‌ندین نمونین فان چالاکیان دایه، ده‌باره‌ی ژیده‌رین فه‌کولینی نه‌وین فی خواندنی پالپشتی ل سهر کرین،

به‌رچا د روژنامه‌گه‌ریا سه‌رده‌می شوره‌شا ئه‌یلول 1961 – 1975 بخوفه‌دگرت، ئه‌ف روژنامه ئیک ژ به‌ره‌مین سه‌رده‌می شوره‌شا ئه‌یلوله 1961 – 1975، و زمانحالی پارتی دیموکراتی کوردستان بو، ئیکه‌م ژماره (0) بوو ل ریکه‌فتی 1 کانوونا دووی 1974 ده‌رکه‌فتی یه، ل نافه‌راستا لاپه‌ری ئیکی ل سهری نافی "برابته‌تی روژنامه‌یه‌کی سیاسی ی روژانه‌یه" هاتیه نفیسین و ل لایی راستی (خاوه‌ن ئیمتیاز "حبیب محمد کریم" و سه‌رنووسه‌ر "دارا توفیق"، و ل لایی چه‌پی نافونیشانین سی بابه‌تین وی ژماری ب کورتی هاتیه نفیسین، لژی فان پیزانینان ژماره و روژ و هه‌یف و سالآ ده‌رکه‌فتنا روژنامی و هژمارا لاپه‌ران و نرخی وی کو (20) فلسه هاتیه نفیسین، ژ ژماره (2) هه‌تا ژماره (26) ئامازه ب جهی چاپکرنا روژنامی ده‌پته دان، ئه‌وژی چاپخانه‌ی (دار الجاحظ) به‌غدا هاتیه نفیسین.

هه‌زی گوئی یه دشیان دا نه‌بوو هه‌می ژمارین فی روژنامی به‌سه‌سفه‌بینین، لی ماموستا (ره‌فیک ساح) خودانی بنکه‌ی ژین بی چاپ و به‌لافکرنی ل باژیری سلیمانی، شیا (27) ژمارین روژناما برابته‌تی به‌سه‌سفه‌بینیت، هه‌ر ژ ژماره (0) کول 1 کانوونا دووی 1974 ده‌رکه‌فتی یه هه‌تا ژماره (26) کول 7 تشرینا دووی 1974 ده‌رکه‌فتی یه، و ب سوپاسی فه ب هاریکاریا ماموستا ره‌فیک ساح و دکتور هوگر گاهر توفیق ئه‌ف روژنامه گه‌هسته ده‌ستین مه.

روژناما برابته‌تی زمانحالی پارتی دیموکراتی کوردستان بو، له‌ورا دی بینین روژنامه‌کا سیاسی و ده‌نگوباسی یه و ب زمانی کوردی ده‌رکه‌فت، دفی روژنامی دا گرنکی ب گه‌له‌ک بابه‌تان هاتیه دان، بتایه‌ت بابه‌تی "په‌یوه‌ندیین پارتی دیموکراتی کوردستان و حزبا شیوعی یا عیراقی و داخووزین خه‌لکی کوردستان و چالاکیین نفیسه‌ر و ماموستا و قوتابیین کوردستان" و چه‌ندین بابه‌تین ده‌ره‌کی ژی دفی روژنامی دا هاتینه به‌لافکر.

روژناما برابیه‌تی ب پلا ئیکې دهیت و پالپشتی ل سهر راپوروت و بابه‌تین فی روژنامی هاتیه کرن.

په‌یوه‌ندی پارتا دیموکراتی کوردستان دگهل حزبا شیوعی یا عراقی:

ئیک: نه‌رازیوونین خه‌لکی دژی روژناما (طریق الشعب) د روژناما برابیه‌تی دا:

پشتی نیزیکبوونا پارتا به‌عس یا عراقی و حزبا شیوعی یا عراقی و راگه‌هاندنا ریکه‌فتنما نیشتمانی ل 17 تهموز 1973⁽⁶⁾، په‌یوه‌ندی دنافه‌را پارتی دیموکراتی کوردستان و شیوعی عراقی گه‌له‌ک تیکچوو، و هه‌ردوو لایه‌نان ده‌ست ب هه‌فرکی و پیکدادانان کرن و گه‌له‌ک پیکدادانین وان بریکا راگه‌هاندنی بوون، ل دویف وان پیزانین روژناما برابیه‌تی به‌لا‌فکرین دی بین روژناما (طریق الشعب) زما‌خالی حزبا شیوعی یا عراقی هیرش و پروپاگه‌نده دژی بزافا رزگارینخوازا کوردی به‌لا‌ف دکرن و وه‌ک به‌رسف روژناما برابیه‌تی هه‌می نه‌رازیوونین خه‌لک و جه‌ماوه‌ری باشووری کوردستانی ب هه‌می چین و ته‌خانقه به‌لا‌ف دکرن و ددایه دیارکرن کو ب چ شیوه‌یان حزبا شیوعی نه‌شیت کارتیکرنی ل بزافا رزگارینخوازا کوردی بکه‌ت .

ژ لایه‌نی راگه‌هاندنی فه په‌یوه‌ندی دنافه‌را پارتی دیموکراتی کوردستان و حزبا شیوعی یا عراقی تیکچوو و هه‌ردوو لایه‌نان بریکا روژنامین خو هیرش دکرنه ئیکو دوو، دی بین روژناما (طریق الشعب) زما‌خالی حزبا شیوعیا عراقی، پارتی دیموکراتی کوردستان تاوانبار دکه‌ت کول کوردستانی رادبیت ب ژنافرنا نه‌ندامین حزبا شیوعیا عراقی⁽⁷⁾، د هه‌مان ده‌مدا روژناما التی‌خی و برابیه‌تی کو زما‌خالی پارتی دیموکراتی کوردستان بوون به‌رسفا فان تاوانان ددان، وه‌ک روژناما برابیه‌تی ل ژمارا ب میژوویا 14 کانوونا دووی 1974 ده‌رکه‌فتی لژیر

نافرنشانین (خه‌باتی ره‌وای گه‌لی کورد و پارتیه‌که‌ی به سه‌روکایه‌تی بارزانی به دروو ده‌له‌سه‌ی شوئینسته‌کانی ناو حیزبی شیوعی ناشیوی) یاداشتنا پارتی دیموکراتی کوردستان⁽⁸⁾ نفیسیه و لژیر نافی (یادداشتی پارتی دیموکراتی کوردستان بو پارت و دام و ده‌زگا و نوپنه‌رانی رای گشتی ناوخو و ده‌ره‌وه‌ی عراق ده‌رباره‌ی حه‌قیقه‌تی وه‌زعی شیوعی په‌کان له کوردستان دا) به‌لا‌فکریه و تیدا دیاردکته کو بو ماوی زیده‌تر ژ هه‌بقه‌کی په روژناما (طریق الشعب) به‌رده‌وامه د به‌لا‌فکرنا ده‌نگوباس و روودانین دوور ژ راستیا واقعی، سه‌باره‌ت بارودوخین شیوعی ل کوردستانا عراقی و مه‌ره‌ما روژناما نافیری نه‌وه لده‌ژ بوچوونا گشتی و پارت و هیزین نیشتمانه‌په‌روه‌ر بین ناف عراقی و ژ ده‌رفه‌ بده‌ته دیارکرن کو شیوعی ل کوردستانی تووشی هیرشه‌کا به‌رفره و ژنافرنی بوینه ژلایی پارتی دیموکراتی کوردستان و پیشمه‌رگین چه‌کدار بین کوردستانی، روژناما برابیه‌تی دیاردکته کو ل دویف خزمه‌تکرنا راستیا میژوویی پیدفیه راستیا فی هیرشا روژناما (طریق الشعب) بده‌ینه دیارکرن کو نارمانجا وی شیواندنا پارتی دیموکراتی کوردستان و بزافا رزگارینخوازا گه‌لی کورده ب سه‌رکردایه‌تیا مسته‌فا بارزانی و نه‌ف هیرشه‌ دبیته جهی تووره‌یی و نه‌رازیوونا گه‌لی کورد، هه‌روه‌سا دیاردکته کو هنده‌ک جارن کیشه و گیروگرفت دنافه‌را پارتی دیموکراتی کوردستان و حزبا شیوعی یا عراقی دا په‌یدا‌بوویه، لی په‌یوه‌ندی دنافه‌را وان په‌یوه‌ندی‌که‌کا برابانه بوو و هاریکاریا ئیکودوو دکرن، و نه‌ف په‌یوه‌ندی‌که‌ پتر به‌ره‌ف باشی چوو ب تایه‌ت ل سالا 1963 ده‌می نه‌ندامین حزبا شیوعیا عراقی و ریکخراوین وان ژ نه‌نجامی ژنافرنا حوکمرانیا عبدالکریم قاسم دووباره شکسته‌ستین، لقیه‌ پاشماوین سه‌رکرده‌ین حزبا شیوعیا عراقی په‌نا برنه به‌ر کوردستانی، دیسان روژناما برابیه‌تی ژنافرنا شیوعیان ل کوردستانی رت

دکەت و داخواز ژ حزبا شیوعیا عیراقی دکەت کو نوونەرین خوۆ بوۆ کوردستانی بهنیرن، و ب چافین خوۆ رهوش و بارودوخین شیوعیان ببینن، و ل دووماهیی دبیژیت ئەم ئامادهینه ب هەمی جوۆران ریکی بوۆ فی هاتنی خوۆش بکهین^(ش).

ل دەمی بهریخودانا بهریه‌رین روۆژناما برایه‌تی و خواندنا هزروریرین فی روۆژنامی دیاردییت ئارمانجا سه‌ره‌کی یا فی روۆژنامی نه‌وژی دیارکونا نه‌رازیبوونا خه‌لکی باشووری کوردستانی به‌رامبه‌ر هی‌رش و پروپاگه‌ندی روۆژناما (طریق الشعب) ه، له‌ورا دی بینین ل ژمارا ب میژوویا 8 کانوونا دووی 1974 ده‌رکه‌فتی لژی‌ر نافونیشانی (خه‌لکی کوردستان ناره‌زایی ده‌رده‌بن) هاتیه به‌لافکر و تیدا دیاردکەت کو خه‌لکی کوردستان نه‌رازیبوونا خوۆ به‌رامبه‌ر هه‌لوستین ناره‌وا بین روۆژناما (طریق الشعب) دیاردکەن^(ب)، و گه‌لی کورد دووی باوه‌ریی دایه کو مه‌به‌ست ژفی هی‌رشی رووی پاقژی بزافا رزگاربخوازا گه‌لی کورد به‌رامبه‌ر پارتی دیموکراتی کوردستان ب سه‌روکاتیا پیشه‌وا بارزانی بشیوتین و زانی بگه‌هین ئیکه‌تیا ریژین گه‌لی کورد و ئاسته‌نگ و ریگران ل هه‌مه‌ر جیه‌جیکرنا ئوتونومی بوۆ کوردستان په‌یدا بکه‌ن^(ب).

د روۆژناما برایه‌تی دا کومه‌کا بروسکان هاتینه به‌لافکر و تیدا چه‌ندی کەس و لایه‌نان دژایه‌تی و نه‌رازیبوونا خوۆ هه‌مه‌ر هی‌رش و پروپاگه‌ندی روۆژناما (طریق الشعب) دژی بزافا رزگاربخوازا کوردان دیارکرنه، ژوانان بروسکین ئیکه‌تیا قوتابی کوردستان بین ئاماده‌یا نه‌زه‌ر ل سلیمانی و ریخراوا پارتی دیموکراتی کوردستان ل به‌کره‌جوۆ ل سلیمانی و ریخراوا کریکاران و ره‌نجده‌رانی پارتی ل قه‌لاززه و گوندی ته‌لان ل قه‌زا دوکان و ره‌شید حه‌مه ته‌لانی ل پیش (500) که‌سانغه^(ب)، و ئیکه‌تیا ئافره‌تین کوردستان ل کوپه و ئیکه‌تیا لاوین دیموکراتی کوردستان لقی به‌غدا

و سه‌ندیکا ماموستاین کوردستان لقی دیالا و قوتابی کوردستان ل کولیژا زانستی ل مووسل و کریکارین سه‌ندیکا خزمه‌ت گوزاری گشتی ل که‌رکووک و ئیکه‌تیا قوتابی کوردستان ل سه‌ید سادق^(ب)، پاشان چه‌ندی بروسکه‌ین دی ژلایی ریخراو و ناوچه و سه‌ندیکا و قوتابی و لاوین کوردستانی دژی هی‌رش و پروپاگه‌ندی روۆژناما (طریق الشعب) د روۆژناما برایه‌تی ل ژمارین ل دووی ئیک هاتینه به‌لافکر.

روۆژناما برایه‌تی د به‌لافکرنا بروسکین نه‌رازیبوونی بین چین و خه‌لکی کوردستانی دژی هی‌رشین روۆژناما (طریق الشعب) به‌رده‌وام دییت، دی بینین ل ژمارا ب میژوویا 10 کانوونا دووی 1974 ده‌رکه‌فتی بروسکه‌ک ژلایی نفیسه‌رین سلیمانی^(ب) هاتیه به‌لافکر و تیدا هاتیه ل دووی نه‌خوشی و بیزاریا نفیسه‌ر و ره‌وشه‌نیرین کورد ده‌نگوباسین پروپاگه‌نده و هی‌رشین ناره‌وا بین روۆژناما (طریق الشعب) گه‌هسته مه کو ب چ جوۆران خزمه‌تا مژارا کومه‌لین ره‌نجده‌رین کوردستانی ناکه‌ت و به‌لکو هوپه‌که بوۆ تیکدانا ریژین بزافا نیشتمانی و ئاسته‌نگ و ریگریی دئیخته به‌ر پیشکه‌فتی، هه‌روه‌سا شیانین فی هی‌رش و پروپاگه‌ندی بین بزافا پیشکه‌فتنا گه‌لی کورد ژ ریازا وی یا راست لاده‌ت، ریازا خه‌باتکر د پیناوا حوکمی ئوتونومی بوۆ کوردستان و دیموکراتیه‌ت بوۆ عیراق، ئەم نفیسه‌رین کورد ل سلیمانی نه‌رازیبوونا خوۆ به‌رامبه‌ر فی هی‌رشا ناره‌وا دیاردکەین و داخوایی ژ ئەندامین سه‌رکردایه‌تیا حزبا شیوعیا عیراقی دکه‌ین ریک و ریازا خوۆ چاک بکه‌ن و فی هی‌رشا ناره‌وا راگرن کو هنده‌ک لایه‌نین شوفینی بین ناؤ حزبا شیوعیا عیراقی نه‌خشه بوۆ کیشاینه و سه‌رکردایه‌تیا وی دکه‌ن^(ب).

هه‌روه‌سا ل ژمارا ب میژوویا 11 کانوونا دووی 1974 ده‌رکه‌فتی بروسکه‌ک ژلایی نفیسه‌رین که‌رکووک^(ب) دژی هی‌رش و پروپاگه‌ندا (طریق الشعب)

هاتیه به‌لافکرن و تیدا بقی شیوهی هاتیه دیارکرن، ئەم نفیسەر و ره‌وشه‌نیرین کورد ل باژیری کەرکوک گه‌له‌ک ب توند نەرازیبونا خو دیاردکەن به‌رامبەر هیرش و پروپاگەندین روژناما (طریق الشعب) دئێخته سەر شوره‌شامه یا نه‌ته‌وه‌یی .. ئەم دی هەمی شیانین خو دهنه کار بو ژناڤرنا فان جوړه هیرش و پروپاگەنده‌یان (هت).

هەر دفی چوارچوڤی دا روژناما برایه‌تی ل ژمارا ب میژوویا 13 کانوونا دووی 1974 دەرکەفتی لژیر نافونیشانین (بروسکە‌ی نووسەرانی هه‌ولیر) (هت) به‌لافکریه و تیدا دده‌ته دیارکرن کو یاری کرن ب ناگر و هه‌ول دان بو کیم کرنا به‌هایی گه‌لی کورد و پارتي دیموکراتی کوردستان، دی بیته ئە‌گەر ئیکه‌تیا نیشتمانی و پاشه‌روژا کومارا عیراق و برایه‌تیا کورد و عه‌ره‌ب باش نابیت، ژبه‌ر فی چەندی داخواز ژ حزبا شیوعیا عیراقی دکەین دەست ژفی ریکا ترسناک به‌رده‌ت کو دگه‌ل ره‌وشتی شیوعیه‌ت و بیروباوه‌رین مارکسیه‌تی ناگوڤیت و خزمه‌تا جه‌ماوه‌ری زه‌حه‌ت کیش ناکه‌ت (هت).

ژ ئە‌گه‌رین به‌رده‌وامیا دژایه‌تیا روژناما (طریق الشعب) هه‌مه‌ر بزافا رزگاربخوازا گه‌لی کورد روژناما برایه‌تی ل ژمارا ب میژوویا 21 کانوونا دووی 1974 دەرکەفتی لژیر نافی (کوردیکی پیشکە‌وتنه‌خواز) هاتیه به‌لافکرن و تیدا دیاردکەت کو روژناما (طریق الشعب) به‌رده‌وامه د شیواندنا بزافا رزگاربخوازا کوردان، چونکه روژناما نافیری دووباره شه‌ری راگه‌هاندنی دژی شوره‌شا کوردی ده‌ستپیکربوو و دراپورته‌کا خودا دبیژیت کوردان شیان نین کاروبارین خو ب ده‌ستین خو بریقه‌به‌ن و ئە‌و بزافا کوردان نوونه‌ریا گه‌لی کورد ناکه‌ت و چه‌ندین پروپاگەندین دی دژی شوره‌شا کوردی ب مه‌رما شیواندنا فی شوره‌شی به‌لاف کربوون (هت)، وه‌ک به‌رسف دژی فان پروپاگەندین

روژناما (طریق الشعب) روژناما برایه‌تی ل ژمارا ب میژوویا 22 کانوونا دووی 1974 دەرکەفتی نەرازیبونا ئافره‌تین هه‌له‌بچه (هت) د ته‌لگرافه‌کی دا دژی فان پروپاگەندان به‌لافکریه و دیاردکەت کو ئە‌و تشتین روژناما (طریق الشعب) به‌لافکریه به‌روفازای راستی نه و ئە‌و هه‌لوپستی شوفینی یی دناف سەرکردایه‌تیا حزبا شیوعیا عیراقی خزمه‌تا چ که‌س و لایه‌نان ناکه‌ت ژبلی دوژمنین وه‌لاتی نه‌بیت (هت)، ده‌مان ژماره‌دا نەرازیبوونین قوتابی و لاین هه‌ولیر و سلیمانی کەرکوک دژی فان پروپاگەندان هاتیه به‌لافکرن.

هیرشین روژناما (طریق الشعب) دژی بزافا رزگاربخوازا کوردی به‌رده‌وام بوون و تا گه‌هشتیه وی راده‌ی ل دویف پیزانین روژناما برایه‌تی ترانه ب گه‌لی کورد و ره‌وشتی وان بکه‌ت، هه‌روه‌سا هیرش دبره سەر بزافا رزگاربخوازا کوردی و دبیژیت پارتي دیموکراتی کوردستان شیان نین (300) ئیمزایان کوم بکه‌ت، و هه‌ولدا وی چەندی بسه‌لمینیت کو پارتي دیموکراتی کوردستان ژ جفاک و خه‌لکی کوردستانی دووره، وه‌ک به‌رسف بو هیرشین روژناما (طریق الشعب) دژی بزافا رزگاربخوازا کوردی، روژناما برایه‌تی ل ژمارا ب میژوویا 23 کانوونا دووی 1974 دەرکەفتی لژیر نافونیشانین (ناره‌زایی هه‌زار و سی کرپکار و موچه‌خوړی کارگی پاک کردنی تووتن له سلیمانی) به‌لافکریه و تیدا دیاردکەت کو یاداشتنامه‌ک ژ لایی (1003) (هت) کرپکار و موچه‌خوړی کارگه‌ها پافزکرن تووتنی ل سلیمانی بو هاتیه و تیدا نەرازیبونا خو دیاردکەن به‌رامبەر هیرشین روژناما (طریق الشعب) و دفی یاداشتنامی دیاردکەن کو ئە‌و ریازه خزمه‌تا دوژمنین گه‌لی کورد و نه‌حه‌زان و دوژمنین دیموکراتی ل عیراقی دکه‌ت و داخواز دکەن کو روژناما نافیری ده‌ست ژفی ریازی به‌رده‌ت و وه‌لاتی ژ کاره‌ساتین رابوردوو دوور بکه‌ن (هت).

ل دەمی ژفانی راگه‌هاندنا حوكمی ئوتونومی كو بریار ئەووبو ل 11 ئادار 1974 بهیته راگه‌هاندن، حزبا شیوعی یا عیراقی ههولدا ئاریشن بو بزافا رزگاربخوازا كوردی په‌یدابكەت و سنوره‌کی بو ده‌سته‌لانداریا فی بزافی دانیت، بتایه‌ت ل دەمی ئەف بزافه بهیز بووی و بویه هه‌فرکی سه‌ره‌کی و ئیکانه بو پارتا به‌عس د گوره‌پانا سیاسی عیراقی دا^(هه)، د ئەنجامدا روژناما برایه‌تی ل ژمارا ب میژوویا 27 کانوونا دووی 1974 ده‌رکه‌فتی لژیر نافریشانیین (روشنیریانی قه‌لادزی ناره‌زایی ده‌رده‌برن) به‌لافکره و تیدا دیاردکەت کو کومه‌لآ ره‌وشه‌نیریانی قه‌لادزی ته‌لگرافه‌ک^(هه) ئاراسته‌ی کومیتا ناه‌ندی یا حزبا شیوعی یا عیراقی کره و تیدا نه‌رازیبوون و بیزاریا خو ژ هیرشین روژناما (طریق الشعب) دبارکره و نه‌رازیبوونا خو بقی شیوعی ئاراسته‌ی ئەندامین کومیته‌یا ناه‌ندی یا حزبا شیوعی یا عیراقی دکه‌ن و تیدا دبیرن : ئەم کومه‌لآ ئەدیب و ره‌وشه‌نیریانی باژیری قه‌لادزی ل ده‌ف مه‌سه‌یره کو ترانان ب بیروبوچوونین جه‌ماوه‌ری کوردستان دکه‌ن و هیرش و پروپاگه‌ندین هه‌وه دژی بزافا رزگاربخوازا گه‌لی کورد به‌رده‌وامه ، ئەم بیزاریا خو ژفی هه‌لوسته‌ی هه‌وه دیاردکەن و داخواز ژ دلسوزین هه‌وه دکه‌ن کو ئیکسه‌ر هیرشین روژناما (طریق الشعب) راه‌سته‌ین و هه‌لوسته‌کی مارکسی - لینینی یی راست به‌رامبه‌ر مژارا ره‌وا یا گه‌لی کورد به‌رچا‌ف وه‌رگرن، بتایه‌ت کو ماوی جیه‌جیکرنا ئوتونومی نیزیکه ب دووماهی بهیت، و داخواز ژ هه‌وه دکه‌ن شیوازی دانوستاندین برایانه بو چاره‌سه‌رکونا کیشه و ئاریشه‌یان بکاربین^(هه)، ب هه‌مان شیوه ماموستا و قوتابیین زانکویا سلیمانیی داخواز ژ روژناما (طریق الشعب) دکه‌ن ده‌ست ژ هیرش و پروپاگه‌ندین خو به‌رده‌ن، و ژ ژمارا ب میژوویا 29 کانوونا دووی 1974 ده‌رکه‌فتی تیدا هاتیه کو ماموستا و قوتابیین زانکویا سلیمانیی ب توندی نه‌رازیبوونا خو

دیاردکەن به‌رامبه‌ر هیرش و پروپاگه‌ندین روژناما (طریق الشعب) به‌لافکرین دژی بزافا رزگاربخوازا گه‌لی کورد ب سه‌روکتیا مسته‌فا بارزانی و دیاردکەن کو ئەف ریازا حزبا شیوعی یا عیراقی گرتیه به‌ر ب ئارمانجا شیواندا بزافا رزگاربخوازا گه‌لی کورده ، پاشان داخواز دکه‌ن کو روژناما (طریق الشعب) بزوتترین ده‌م ده‌ست ژ هیرش و پروپاگه‌ندین خو به‌رده‌ت و هه‌ولین چاره‌سه‌رکردین ناشتیانه بو مژارا کوردی ببینن داکو داخوازا ره‌وا یا گه‌لی کورد ژ ئوتونومیی بو کوردستان و دیموکراتیه‌ت بو عیراق بهیته جیه‌جیکرن، ئەف نه‌رازیبوونه ژلایی (377)^(هه) ماموستا و قوتابیین زانکویا سلیمانیی بو روژناما برایه‌تی هاتیه هنارتن^(هه).

ل ژمارا بیست و ئیک ئەوا ب میژوویا 31 کانوونا دووی 1974 ده‌رکه‌فتی روژناما برایه‌تی لژیر نافریشانیین (تاقمه کاسه‌لیس و هه‌لبازه‌کی ناو (حشع) له‌گومی په‌نگ خواردووی دروکانیاندا گه‌زاون) به‌لافکره و تیدا دیاردکەت کو ل ریکه‌فتی 27 کانوونا دووی 1974 روژناما (طریق الشعب) ب شیوه‌کی گه‌له‌ک نه‌شرین و ب مانشیه‌کی مه‌زن باسی تاوانه‌کا دی یا مه‌زن یا ده‌سته و کاربه‌ده‌ستین یه‌مینین دنا‌ف پارتی دیموکراتی کوردستان کره و بنافی (شه‌هیدبوونا هه‌فال عبدالله محمد روستی لژیر لیدانی دا د به‌ندیخانا رایات) به‌لافکره ، دفی وتاریدا هاتبوو کو عبدالله محمد سعید ژ ئەنجامی ئەو نازار و لیدانا مه‌زن یا ل به‌ندیخانا رایات ب ده‌ستین پاسه‌وان و زیره‌فانیین به‌ندیخانای تووش بووی شه‌هید بویه، لی وه‌ک به‌رسف بو فی ده‌نگوباسا روژناما (طریق الشعب) به‌لافکری روژناما برایه‌تی رادگه‌هینیت کو عبدالله محمد سعید یی ساخه و د باشترین ره‌وشا ته‌ندروستی دایه و چ نازار نه‌دیتنه و نوکه ل قه‌زا چومانه و داخواز ژ نفیسه‌رین روژناما (طریق الشعب) و هاوه‌لاتیین عیراقی دکه‌ت کو هه‌ر کهسه‌کی بقیه‌ت راستی ببینیت بلا بهیت بو ده‌فرا

چومان و (عبدالله محمد سعید) بینیت^(ب)، ل دووماهی^ی روژناما برابەتی دیاردکەت کو ئەو هەول و بزافین روژناما (طریق الشعب) ب ئارمانجا وی چەندی یە زبانی بگەهیننە بزافا رزگاربخوازا کوردان و ئەو چەندە خزمەتا حەز و ئارەزوین راستەقینە بین گەلی کورد و هەمی گەلی عێراقی ناکەت^(ب)، هەر وەسا روژناما برابەتی ل ژمارا ب میژوویا 2 شوات 1974 دەرکەفتی نەرازیبوونین فەرمانبەری پەرورەدی ل دھوک بە لاقکریە و تیدا دیاردکەت کو (42)^(ب) فەرمانبەر و موچەخوژین ریتقەبەریا پەرورەدا دھوک ب توندی نەرازیبوونا خو بەرامبەر هێرش و پروپاگەندی روژناما (طریق الشعب) دیاردکەن و دبێژن ئارمانجا فان هێرش و پروپاگەندا ئەوە رووی گەش یی بزافا رزگاربخوازا گەلی کورد بشیوین^(ب).

لغیرە دیادبیت کو پشتی حزب شیوعی یا عێراقی هێرش و پروپاگەندە دژی پارتی دیموکراتی کوردستان د روژناما (طریق الشعب) دا بە لاقکری، روژناما برابەتی زمانحالی پارتی دیموکراتی کوردستان وەک بەرسف دژی فان هێرش و پروپاگەندا نەرازیبوونین خەلکی کوردستانی بە لاق دکر و ددایە دیارکرن کو چ راستی بو فان ناخفتنان نینە، چونکە ئارمانجا سەرەکی یا روژناما (طریق الشعب) شیواندا بزافا رزگاربخوازا کوردی بو.

دوو: پەیوەندی پارتی دیموکراتی کوردستان و حزب شیوعی یا عێراقی:

ل دەمی بەریخودانا بەرپەری روژناما برابەتی دیاردبیت ل دەستیکی پەیوەندی دنابقەرا پارتی دیموکراتی کوردستان و حزب شیوعی یا عێراقی باش بوون، لی پاشان ئەو پەیوەندیە هاتنە تیکدان، لەورا ل ژمارا ب میژوویا 21 کانوونا دووی 1974 دەرکەفتی باس ژ پەیوەندی هەردوو لایەنان دکەت و دیاردکەت کو سیاسەتا پاشگەزبوونی ل دەو حزب شیوعی یا عێراقی گەهشتە وی رادی کو چەکی هەلگرن و بچن پال

شورەشا کوردان^(ب)، بتایەت پشتی رووداین شواتا 1963 و ژناقیرنا حوکمرانیا عبدالکریم قاسم و گوهورینا بارودوخی سیاسی ل عێراقی و لیدانا شیوعیان، ئەو هوکارە بونە ئەگەر ژمارەکا زور ژ شیوعیان هاتنە دناو ریزین بزافا رزگاربخوازا کوردی، و سەرەرای هەلوستی رابوردوو یی وان سەرکردایەتیا شورەشا کوردی پیشوازا وان کرن و ریک ل هەمبەر وان خوشرن بەین کوردستانی، لی دوی وەختی دا ناکوکیەک دناو پارتی دیموکراتی کوردستان هەبوو، دەربارەوی وەگرتن و وەرنەگرتن شیوعیان بو نافرین شورەشا کوردی، بەلی سەرکردایەتیا شورەشی (مەلا مستەفا بارزانی) دگەل وی بوچوونی بوو کو شیوعیان وەرگرن، هەر چەندە چەند لایەنین ناو پارتی دیموکراتی کوردستان ئەو قبول کردن ب دلی وان نەبوو، بقی شیوعی هاتن دناو ریزین شورەشا کوردی و ب ناشکەرای ریکخراوین حزباً خو دامەزراندن، هەتا سالاً 1973 کوردستانا عێراق ببویە نافەندا بزاف و چالاکیین سەرەست بین حزب شیوعی یا عێراقی، هەتا وی رادی چەک هەلگرتن و دگەل پیشمەرگین پارتی دیموکراتی کوردستان شەردکرن^(ب)، لی پشتی ماوەکی دەست ژ شورەشا کوردی بەردان و چوونە پال دوژمنین کوردان و شەر و هەفرکی دژی کوردان کرن^(ب).

ل دەمی روودانا شەر و پیکدادانان دنابقەرا چەکدارین حزب شیوعی یا عێراقی و ئەندامین پارتی دیموکراتی کوردستان، هەندەک ژ چەکدارین شیوعیان ریزین شیوعیان دەیان و دەهاتنە پال شورەشا کوردی، دی بین ل هەمان ژمارە لژیر ناوی (هەندی لە چەکدارە شیوعی یەکان دینەو بەو هەشی شورەش) هاتیە بە لاقکرن و تیدا دیاردکەت کول ریکەفتی 5 – 6 کانوونا دووی 1974 چەندین چەکدارین شیوعی ل سەید سادق بوون و ب چەکی خوڤە ریزین شیوعیان بچە هیلان و هاتنە پال شورەشا کوردی، ژوانان (حسن احمد محمد –

کلاشینکوف دگه‌ل 4 ساجور) و (عبدالله محمود حسن
 - کلاشینکوف دگه‌ل 4 ساجور) و (عمر رشید عزیز -
 کلاشینکوف دگه‌ل 6 ساجور)، ئەڤ پیرانینه ژلای لقی
 چوار یی پارتی دیموکراتی کوردستان هاتیه
 به‌لاڤکرن^(ه)، هه‌روه‌سا ل ژمارا ب میژوویا 2 شوات
 1974 ده‌رکه‌فتی لژیرو نافیونیشانی (20 چه‌کداری
 شیوعی هاتنه‌وه ریزی شورش) هاتیه به‌لاڤکرن و
 دیاردکته کو ده‌نگوباسه‌ک ژلای لقی سی یی پارتی
 دیموکراتی کوردستان گه‌هشتیه روژنامی و دبیریت
 (20)^(ب) چه‌کداری شیوعی گه‌هشتیه ریژین شوره‌شا
 کوردی^(ج)، پاشان روژناما برایه‌تی ل ژمارا ب میژوویا
 24 کانوونا دووی 1974 ده‌رکه‌فتی بناقی
 (چه‌کداره‌کانی "طریق الشعب" دینه‌وه شوینه‌کانی
 خویان) به‌لاڤکریه و تیدا دیاردکته کو دفی ماوه‌یدا
 (19) چه‌کداری شیوعی ب چه‌کین خو ده‌ربه‌ندیجان
 بجه هیلان و بو جهین خو زفرین، و پستی ریکا نه
 دروست ژفان کریاران دیتین، جاره‌کا دی بو جهین خو
 زفرین، ژوان که‌سان وه‌ک (حسن عبدالقادر احمد و محمد
 محمود نوره‌یی و حسن محمد باوا و فتاح فلامرز و حسن
 همه‌امین احمد و حامد قادر ... هتد) بوون^(د).

هه‌روه‌سا روژناما برایه‌تی ل ژمارا ب میژوویا 23
 کانوونا دووی 1974 ده‌رکه‌فتی دیاردکته کو
 روژناما (طریق الشعب) ل ژمارا روژا 15 کانوونا
 دووی 1974 ک به‌لاڤکریه کو چه‌ند که‌سین ده‌ست
 دریز ناگر به‌رداینه پهرتو‌کخانا گه‌ل کهرکوک کو ب
 پهرتو‌کخانا شیوعیان ده‌یتنه نیاسین، روژناما نافبری د
 ده‌نگوباسا خو‌دا دایه دیارکرن کو ئەندامین پارتی
 دیموکراتی کوردستان ده‌ست دفی کاریدا هه‌نه^(ه)، لی
 روژناما برایه‌تی ل ژمارا ب میژوویا 28 کانوونا دووی
 1974 ده‌رکه‌فتی لژیرو نافیونیشانی (کی کتیبخانه‌ی
 "الشعب" ی برا شیوعیه‌کانی له کهرکوک سوتاند؟..)
 ژلای جبار جباری به‌لاڤکریه و تیدا دیاردکته کو

پشتی به‌لاڤبوونا ده‌نگوباسین سوتاندنا پهرتو‌کخانا براین
 شیوعی ل کهرکوک ئەم ره‌وشه‌نیبرین کورد گه‌له‌ک دل
 گران و غه‌مباربووین، چونکه ئەڤ رووداوه ب چ جوژان
 خزمه‌تا مروقیاهیتی ناکته، جبار جباری دبیریت من
 چاڤینکه‌فتن دگه‌ل خودانی پهرتو‌کخانی کر و من گوتی
 ل دویف بوچوونا هه‌وه کی ب ئەنجام دانا فی کریاری
 تاوانباره، د به‌رسف دا گوت که‌سانین تیکده‌ر بقی
 کریاری تاوانبارن، پاشان گوتی هین گومانی ژ پارتی و
 پیشمه‌رگین کوردستانی دکن، د به‌رسف دا گوت
 نه‌خیر ئەم ب چ شیوا گومانی ژ وان ناکه‌ین، لی روژناما
 (طریق الشعب) د نفیسینین خو‌دا تاوانا سوتاندنا
 پهرتو‌کخانا (الشعب) دده‌ته پال پارتی و پیشمه‌رگین
 کوردستانی، ل دووماهی جبار جباری دبیریت ئەڤ
 جوژین تاوانا چ کارتیکرنی ل پارتی و پیشمه‌رگین
 کوردستانی ناکه‌ن، به‌لکو د به‌رژه‌وه‌ندی دوژمان دایه
 هه‌فرکی و ناکوکیان دناڤه‌را فان هه‌ردوو پارتان دا
 په‌یدا‌بکه‌ن و پتر ژ ئیکودوو دوور بن^(ب).

لغیره دیاردیت هه‌ر کریاره‌کا نه‌شرین هاتبا روودان،
 روژناما حزبا شیوعی یا عیراقی بریکا روژناما (طریق
 الشعب) ئەندامین پارتی دیموکراتی کوردستان بی تاوانبار
 دکن، لی د به‌رسف دا روژناما برایه‌تی ددایه دیارکرن
 کو ره‌فتارین ئەندامین پارتی دیموکراتی کوردستان
 گه‌له‌ک دوورن ژ ئەنجام دانا فان جوهر کریاران .

سی: چالاکیین حزبا شیوعی یا عیراقی دژی ئەندامین
 پارتی دیموکراتی کوردستان :

روژناما برایه‌تی گه‌له‌ک راپورت و بابه‌ت ده‌رباره‌ی
 ده‌ستدریژین حزبا شیوعی یا عیراقی دژی ئەندامین پارتی
 دیموکراتی کوردستان به‌لاڤکریه، د راپورتا بناقی
 (چه‌کداره‌کانی "طریق الشعب" په‌لاماری دی ی
 "به‌رزوار" ده‌ده‌ن) ل ژماره‌هفت ئەوا ب میژوویا 15
 کانوونا دووی 1974 ده‌رکه‌فتی دیاردکته کو :
 شیوعیین گوندی (عدله) ب چه‌کین سفک و نارنجوکان

هیرشکره سهر مالا هاوه لاتیان (که ریم مامه) و برای وی ل گوندی (بهرزوار) ل ناوچا گویر و بو ماوی سی ده مزمیران ته قه کرن به رده وام بو، و پشتی نه شیان فان هردوو هاوه لاتیان بگرن، ناچار بوون به ره هه باره گایی خو ل گوندی (عدله) کو بسهر پارترگه ها نهینه وا بزفرن (□□).

د روژناما برابتهی دا هاتیه دیار کرن کو پارترگایی ههولیر نه فیا ریکی ل فان شیوعیان بگریت، و ده مان ده مدها شیوعیین ل عینکاوه ژ باره گاین خو ده رکه فتن و ل سهر بان و جادهیان دچوون و ژ ترسان هنده ک ژ خه لکی عینکاوه مالین خو بجه هیلان، ههر چه نده پارترگایی ههولیر داخواز ژ شیوعیان کریه چه کدارین خو ژ عینکاوه دوور بکن، لی هه می ههولین وی بی مفا بوون (□□)، ل دووماهیا راپوورتی هاتیه کو یا پندقیه ل سهر پارترگایی ههولیر یاسا و ئاسایشی بپارتریت و ریکی نه ده ت سنووری یاسایی بهیته شکاندن (رتته).

ههروه سا ل ژمارا ب میژوویا 20 کانوونا دووی 1974 ده رکه فتی لژیرو نافیونیشانین (چه کداره کانی "طریق الشعب" هه ره شه له قوتابیان کوردستان ده که ن) ژلایی لقی ئیکه تیا قوتابیین کوردستان ل ههولیر هاتیه به لافکر و تیدا هاتیه کو ژبه ری چه ند روژان هنده ک ژ چه کدارین حزبا شیوعی یا عراقی ل ههولیر هه ره شا کوشتن و ره فاندنی ل چه ند قوتابیین کوردستان کریه، و فان چه کداران ب ده مانچه و چه کین دی ل هه مبه ر قوتابخانا (برابتهی کورد و عه رب) هیرش کرینه سهر (خالد کریم و ئاراس توفیق و هو شیار والی) کو نه ندامین لیژنا قوتابخانای بوون، ل دووماهیی دیبژیت "هه ره شه کرن و ده ست دریزکرنا سهر نه ندامین ریخخراوین کوردستان و پارتی و چه ک هه لگرتن دژی شوره شا کوردستان.. خز مه تا کی دکه ت (رتته).

ژ نمونین دی بین نه ندامین حزبا شیوعی یا عراقی دژی نه ندامین پارتی دیموکراتی کوردستان، ل ژمارا ب

میژوویا 22 کانوونا دووی 1974 ده رکه فتی لژیرو نافیونیشانین (هه ونه یه کی تر له ده ست دریزی چه کداره کانی "طریق الشعب") ژلایی فه ره یدون عبدالله هاتیه به لافکر، دفی نموننی دا نه هه که سه دیبژیت : نه ز قوتابی (فه ره یدون عبدالله سعید) م ژ ئاکنجین باژیرو هه له بچه و ل کولیژا ده رمانسازی ل زانکویا به غدا دخوینم، ل روژا سی شه م ربیکه فتی 8 کانوونا دووی 1974 پشتی جه ژنی ب مه ره ما نه نجام دانا تاقیکرین نیفا سالی جاره کا دی به ره هه به غدا چووم و دریکی دا ل خالا پشکنینا سعید صادق چه کدارین حزبا شیوعی یا عراقی نه ز گرتم و پشتی شکاندنا جامین ئوتومبیلی، نه ز ژلایی چه کداره کی فه هاتمه سوو ککر (هانه)، نافی وی که سی (صلاح حاجی عثمان - هه له بجه یی) یه (رتته).

روژناما برابتهی به رده وام کارین شیوعیان دژی نه ندامین پارتی دیموکراتی کوردستان به لاف دکرن، دی بین ل ژمارا ب میژوویا 27 کانوونا دووی 1974 ده رکه فتی بنافی ("چست و چالاکي" 1 چه کداره کانی - طریق الشعب - له ده ره بندیخان) به لافکریه و تیدا هاتیه کو ل شه فا 18 کانوونا دووی 1974 ده سته ک ژ چه کدارین شیوعیان چوونه سهر مه لبه ندی ئیکه تیا قوتابیین کوردستان ل ده ره بندیخان و تابلویا مه لبه ندی ئیناینه خوار و ژبه ری فی روودانی ب شه فه کی ب هه مان شیوه تابلویا مه لبه ندی لاوان ژئ ئیناینه خوار، ههروه سا ژبه ری چه ند روژان دوو چه کداران (حمید مجید قادر زه هاوی و حسن صالح پیره) ب کلاشینکوفی به ر ده رگه هی مه لبه ندی ئیکه تیا قوتابیین کوردستان ل ده ره بندیخان گرتن، ب مه ره ما هیرشکرنا وان قوتابیین دقین بچن ناف مه لبه ندی دا، ههروه سا هنده ک چه کدارین دی هیرشی دکه نه سهر قوتابی (شه رباز صالح) ب به هانه یا وی چه ندی کو به یانامه ک لگه له، و پشتی نه هه قوتابیه ئیشاندین و پشکنینا به ربیکین وی کرین وه سا دیار بوو لاپه ری نه زموننی د به ربیکین ویدا بوو (رتته).

پشتی ئەنجام دانا فان دەست درێژیین چە کدارین حزباً شیوعی یا عیراقی، روژناما براهیتی ل ژمارا ب میژوویا 7 کانوونا ئیکۆ 1974 دەرکەفتی چەند نمونەک ل دوو دەست درێژیین چە کدارین حزباً شیوعی یا عیراقی بناقی (دەست درێژییەکانی چە کدارانی - گ . ش) (شەمە)، بە لافکریه و تیدا دیاردکەت کوب مەرەما شیواندنا بزافا رزگاربخوازا گەلی کورد و پارتی دیموکراتی کوردستان، چە کدارین حزباً شیوعی یا عیراقی بەرەوام هیرش و گوللەبارانان ل هاوەلاتیان ددەن، ژفان نمونان وەک ل شەفا 28 - 29 کانوونا دووی 1974 چەندین چە کدارین شیوعی ل باژیری دەر بەندیخان هیرش کرینە سەر (محمد کریم بانێخلانی) و (حەمە امین مصطفی) و هەرەشە ل وان کرن و بو ماوی شەف و روژەکی زیندان کرن، پاشان بەردان، هەر دفی شەفیدا هەندەک ئەندامین دی یین حزباً شیوعی یا عیراقی ل دەر بەندیخان تەفە ل ماموستایان (عشمان بکر) و (جمال سعید) کرن و مالین وان پشکنین، پاشان هیرش کرینە سەر مالا ماموستا (محمود عزیز) و تەفە لیکن، هەرەسا هیرشکرینە سەر مالا (مام شیخ علی و محمد کاژاوی و غفور مەلا سعید) و مالین وان پشکنین، هەرەسا ل روژا 29 کانوونا دووی 1974 ب مەرەما ترساندن (محمد مەلا صالح) و (محمد علی فرج) بو ماوی چەند دەمژمیران گرتن (شەمە).

زێدەباری فان کریارین ئەندامین حزباً شیوعی یا عیراقی پی رابوین ل روژا 30 کانوونا دووی 1974 (صالح سید احمد) هیرش کرە سەر (عبدالقادر مەلا سعید) کو ژیی وی (65) ساله و ئەف کەسە هاتیە ئیشاندن، ل دووماھیا فان نمونان هاتیە کو ژبلی وی چەندی چە کدارین حزباً شیوعی یا عیراقی ب شەف و روژ ب چە کین خو دناف دەر بەندیخان دا دگەرن و ب مەرەما ترساندن و هەرەشە کرن ل خەلکی فان کریاران ئەنجام ددەن (شەمە).

ژ راپورت و بابەتین روژناما براهیتی دیاردبیت، کو پشتی تیچکچوونا پەیبەندیین حزباً شیوعی یا عیراقی و پارتی دیموکراتی کوردستان گەلەک کار و چالاکیین نەرەوا دژی ئەندامین پارتی دیموکراتی کوردستان دەاتنە ئەنجام دان و فان کار و چالاکیان کاریگەری ل سەر بزافا رزگاربخوازا گەلی کورد هەبوو، لەورا داکو ئەف روژنامە بو خەلکی بەدەتە دیارکرن و هەمی کورد و رایا گشتی ژ رەفتار و کارین حزباً شیوعی یا عیراقی ناگەھدار بن، ئەف کریارە د روژنامی دا دەاتنە بە لافکرن .

دووماھیک:

هەر چەندە ماوی دەرکەفتنا روژناما براهیتی ماوەکی کورت بوو ژ 1 کانوونا دووی 1974 هەتا 7 تشرینا دووی 1974 بوو، و ژمارە (25) ل 6 شوات 1974 دەرکەفت، بەرپابوونا شەر و پیکدادانان دناقبەرا پارتی دیموکراتی کوردستان و پارتا بەعس یا عیراقی، روژناما براهیتی راوەستا هەتا ژمارە (26) ل 7 تشرینا دووی 1974 دەرکەفت، لی سەرەرای فان بارودوخان روژناما براهیتی شیا (27) ژمارا دەرخیخت و بە لاف بکەت.

ل دەمی خواندنا بەرپەرین روژناما براهیتی و بەریخودانا بابەت و راپورتن ب پەیبەندیین پارتی دیموکراتی کوردستان و حزباً شیوعی یا عیراقی فە گریدایی، چەندین ئەنجام دیاردبن، ژوانان :

1. دەرکەفتنا روژناما براهیتی کو زمانحالی پارتی دیموکراتی کوردستان بوو، مەزنتزین دەسکەفتیا شورەشا ئەیلولە ژلایەنی راگەھاندنی فە، بریکا فی روژنامی کوردان شیا ناما سەرەکی یا شورەشا ئەیلول بو خەلکی بەدەتە دیارکرن، ئەوژی کو گەلی کورد وەک هەمی مللەتین جیھانی مافی ئازادی هەبە، لەورا داخووازا ئوتونومی بو کوردستان و دیموکراتیەتی بو عیراق دکەن.

- 10 مه‌کته‌با سیاسی یا پارتي ديموکراتی کوردستان ب ميژوييا 10 کانوونا دووی 1974 بو روژناما برايەتی هاتیه هنارتن .
4. روژناما برايەتی، ژماره (6)، 14 کانوونا دووی 1974، ل 1 - 2.
5. روژناما برايەتی، ژماره (1)، 8 کانوونا دووی 1974، ل 5.
6. روژناما برايەتی، ژماره (2)، 9 کانوونا دووی 1974، ل 5.
7. روژناما برايەتی، ژماره (1)، 8 کانوونا دووی 1974، ل 5.
8. روژناما برايەتی، ژماره (2)، 9 کانوونا دووی 1974، ل 5.
9. ئەف بروسکه ژلايی فان نفيسه‌رانقه هاتیه نفيسين (امين ميرزا كريم ، طاهر صالح سعيد ، غفور رشيد داراغا .. هتد ، دگه‌ل بيست و حهفت نفيسه‌ريين دی ناقيين وان د روژناما برايەتی دا هاتیه ديارکرن . بو پتر پيژانينان بنيره : روژناما برايەتی ، ژماره (3)، 10 کانوونا دووی 1974 ، ل 5 .
10. هه‌مان ژماره .
11. ئەف بروسکه ژلايی فان نفيسه‌رانقه هاتیه نفيسين (عبدالعزيز خانقاه ، احمد بی کهس ، محمد موکری .. هتد ، دگه‌ل پاژده نفيسه‌ريين دی ناقيين وان د روژناما برايەتی دا هاتیه ديارکرن . بو پتر پيژانينان بنيره : روژناما برايەتی ، ژماره (4) ، 11 کانوونا دووی 1974 ، ل 5 .
12. هه‌مان ژماره .
13. ئەف بروسکه ژلايی فان نفيسه‌رانقه هاتیه نفيسين (احمد شريف علي، حمد مهنگوری، يوسف احمد ، دگه‌ل هه‌قده نفيسه‌ريين دی ناقيين وان د روژناما برايەتی دا هاتیه ديارکرن . بو پتر پيژانينان بنيره : روژناما برايەتی ، ژماره (5) ، 13 کانوونا دووی 1974 ، ل 5 .
14. هه‌مان ژماره .
15. روژناما برايەتی، ژماره (12) ، 21 کانوونا دووی 1974 ، ل 1.
16. ئەو ئافره‌تین ئەف ته‌لگرافه بو روژناما برايەتی هنارتین، ئەفه‌بوون (فاطمه فتاح و په‌ريخان حه‌مه مراد و عائشه کاکه شيخ و مقبوله حاجی کریم بناقی 370 ئافره‌تین هه‌له‌بچه هنارتينه) . بنيره : روژناما برايەتی ، ژماره (13) ، 22 کانوونا دووی 1974 ، ل 5 .
17. هه‌مان ژماره .
18. ئەف ياداشتنامه ژلايی فان که‌سانقه بو روژناما برايەتی هاتیه هنارتن (عبدالله عه‌قراوی ، پروين صالح ، دگه‌ل بيست که‌سین دی ناقيين وان د روژناما برايەتی دا هاتينه به‌لاکرن .

2. ئەم شين بيژين ماوی دهرکه‌فتنا روژناما برايەتی ماوه‌کی کورت بو، لی شيا زيده‌ترین ژماران ل کورتنين ماوه‌یی دا به‌لاک بکته، هه‌رچه‌نده ئەف روژنامه بتي د (3) هه‌يفان دا هاتیه دهرينخستن، ئەوژی کانوونا دووی و شوات و تشرينا دووی ژ سالاً 1974 يه، لی سهره‌رای فی ماوی کورت شيا (27) ژماران به‌لاک بکته.
3. هه‌روه‌سا ئەف روژنامه دبیته ژیده‌ره‌ک ژ زيده‌رين هه‌ره گرنگ بو وان روودانين ل سالاً 1974 ل باشووری کوردستان هاتین روودان، ديسان بريکا فی روژنامی ره‌وشا خه‌لکی و داخوازيين وان ئەوین بريکا روژنامی هاتین به‌لاکرن دياردين، بتايهت چالاکیين ماموستا و قوتايين کوردستان و چالاکیين ئەندامين پارتي ديموکراتی کوردستان دگه‌ل به‌رپرسين حکومه‌تا عيراقی.
4. روژناما برايەتی په‌رده ل سهر گه‌له‌ک لايه‌نين فه‌شارتی ل سهرده‌می شوره‌شا ئەيلول بتايهت ل سالاً 1974 راکر، وه‌ک به‌لاکرن پيژانينان دهرباره‌ی ديارکرن هه‌لوپستی پارتي ديموکراتی کوردستان ژ حزباً شيوعی یا عيراقی دفی ماوه‌يدا ، هه‌روه‌سا ديارکرن وان کار و چالاکیين ئەندامين حزباً شيوعی یا عيراقی دژی ئەندامين پارتي ديموکراتی کوردستان ئەنجام داين، هه‌روه‌سا ديارکرن دانوستاندين حکومه‌تا عيراقی و پارتي ديموکراتی کوردستان، دهرباره‌ی جييه‌جيکرن پروژی ئوتونومی بو باشووری کوردستان و چه‌ندين پيژانينان دی يين سهرده‌می شوره‌شا ئەيلول بتايهت ل سالاً 1974 دفی روژنامی دا هاتينه به‌لاکرن.

په‌راویژ :

1. صبرية جرجيس عبدالرحمن ئيميني، جريدة التأخي : دراسة تاريخية في موقفها من التطورات السياسية 1967 – 1974 ، دهوك ، 2013 ، ص 177 .
2. المصدر نفسه ، ص 180 .
3. هه‌ژی گوته‌ی يه ئەف ياداشتنامه وه‌ک به‌رسف بو هيرشين روژناما (طريق الشعب) دژی پارتي ديموکراتی کوردستان ژلايی

33. روژناما برابیه تی نافین هر (20) چه کدارین شیوعی نه وین گه هشتینه ریزین شوره شا کوردی، بقی شیوهی به لاکریه (فاتح شکور که رهم، حه مه خان ره شید، مجید رشید، مه حه مه د عه لی به گ، علی حاجی امین، حه سن حاجی رشید، منصور محمد علی، سعدون حاجی عه لی، عبدالله دیوانه، نوری سمین، قزلقر حسین، شه هاب احمد، ره نیس قادر، بهجت محمد باماحسن، صالح خانانی، سعید عبدالعزیز، عبدالله سید علی، احمد محمود، روستم علی، عمر سید غفور) . بنیپه : روژناما برابیه تی ، ژماره (22) ، 2 شوات 1974 ، ل 4 .
34. هه مان ژماره .
35. روژناما برابیه تی، ژماره (15) ، 24 کانوونا دووی 1974 ، ل 5 .
36. روژناما برابیه تی ، ژماره (14) ، 23 کانوونا دووی 1974 ، ل 5 .
37. روژناما برابیه تی ، ژماره (18) ، 28 کانوونا دووی 1974 ، ل 5 .
38. روژناما برابیه تی ، ژماره (7) ، 15 کانوونا دووی 1974 ، ل 1 .
39. هه مان ژماره .
40. هه مان ژماره ، ل 5 .
41. روژناما برابیه تی ، ژماره (11) ، 20 کانوونا دووی 1974 ، ل 4 .
42. روژناما برابیه تی ، ژماره (13) ، 22 کانوونا دووی 1974 ، ل 4 .
43. روژناما برابیه تی ، ژماره (17) ، 27 کانوونا دووی 1974 ، ل 5 .
44. لقیتره مه رهم ژ (ط . ش) روژناما (طریق الشعب) ه زمانحالی حزبا شیوعی یا عیراقی .
45. روژناما برابیه تی ، ژماره (26) ، 7 تشرینا دووی 1974 ، ل 5 .
46. هه مان ژماره ، ل 7 .
- بنیپه : روژناما برابیه تی ، ژماره (14) ، 23 کانوونا دووی 1974 ، ل 5 .
19. هه مان ژماره .
20. صبریة جرجیس عبدالرحمن ئیمینکی، المصدر السابق ص 188 .
21. نه ف ته لگرافه ژلای قان که سانقه هاتبوو نفیسین (که مال میراوده لی، جزاء علی امین، عبدالحافظ انور، دگه ل پازده که سین دی نافین وان د روژناما برابیه تی دا هاتیه دیارکن. بنیپه : روژناما برابیه تی، ژماره (17) ، 27 کانوونا دووی 1974 ، ل 5 .
22. هه مان ژماره .
23. ژ وان ماموستا و قوتابیین نه ف نه رازیبوونه بو روژناما برابیه تی هنارتین (نه وژاد محمد سعید، مصطفی اسماعیل به رزنجی، مه اباد شیخ لطیف، مریوان تاله بان، چیمه ن جاف، په ریخان ظاهر بابان، جبار حاجی رشید) زیده باری (370) نافین دی د روژناما برابیه تی دا نامازه پی هاتیه دان . بنیپه : روژناما برابیه تی ، ژماره (19) ، 29 کانوونا دووی 1974 ، ل 5 .
24. هه مان ژماره .
25. روژناما برابیه تی، ژماره (21) ، 31 کانوونا دووی 1974 ، ل 1 .
26. هه مان ژماره ، ل 5 .
27. ژوان فه رمانبهر و موچه خورین نه ف نه رازیبوونه بو روژناما برابیه تی هنارتین نه وژی (صالح مصطفی، عمر حسن، دگه ل (40) که سین دی د روژناما برابیه تی دا نامازه پی هاتیه دان . بنیپه : روژناما برابیه تی ، ژماره (22) ، 2 شوات 1974 ، ل 5 .
28. هه مان ژماره .
29. روژناما برابیه تی ، ژماره (12) ، 21 کانوونا دووی 1974 ، ل 2 .
30. روژناما برابیه تی ، ژماره (17) ، 27 کانوونا دووی 1974 ، ل 2 .
31. روژناما برابیه تی ، ژماره (12) ، 21 کانوونا دووی 1974 ، ل 2 .
32. هه مان ژماره ، ل 4 .

علاقة الحزب الديمقراطي الكردستاني مع الحزب الشيوعي العراقي في جريدة برائتي 1 كانون الثاني 1974 - 7 تشرين الثاني 1974

ملخص البحث:

صحيفة برائتي منذ أعضادها الأولى حتى الأخيرة كانت تُعنى بكثير من المشاكل والمعضلات، والتي كانت تواجه الثورة الكوردية بقيادة (الملا مصطفى البارزاني)، ومنها على سبيل المثال: عداوة الحزب الشيوعي العراقي للحزب الديمقراطي الكوردستاني، وخصوصاً في سنة 1974، وفي هذه الفترة كانت اتفاقية آذار على الأبواب، والتي حُدِّدت في 11 آذار 1974، وكان الحزب الشيوعي العراقي يحاول بشق الطرق وضع العراقيين في طريق مطالب التحرر الكوردية، ونتيجة لذلك فإن أعضاء الحزب الشيوعي قد اتخذوا كثيراً من الاجراءات والأعمال الغير لائقة ضد أعضاء الحزب الديمقراطي الكوردستاني، وخاصة في قضاء دربندخان، ولذلك كانت أهم القضايا التي تناولتها صحيفة برائتي في هذه المدة هي علاقات الحزب الديمقراطي الكوردستاني والحزب الشيوعي العراقي، وتعتبر من أهم المشاكل التي واجهت الكورد في هذه المدة، هنا قامت صحيفة برائتي بطرح عدة أسئلة فيما يتعلق بهذه العلاقات ونشاطات الحزب الشيوعي العراقي ضد أعضاء الحزب الديمقراطي الكوردستاني، منها: لماذا يقوم الحزب الشيوعي العراقي بمهذه الأعمال العدائية ضد مساعي التحرر الكوردي؟ لماذا تحاول القضاء على الحق الطبيعي والمشروع للكورد؟ لماذا تقوم صحيفة (طريق الشعب) - والتي تمثل الحزب الشيوعي العراقي - بمعادة الكورد ومهاجمتهم، واختراع الدعايات الزائفة ضد مساعي الكورد للتحرر؟ وفي هذا الشأن طرحت صحيفة برائتي خلال هذه المدة أسئلة متعددة أخرى، وتحاول هذه الدراسة الإجابة على هذه الأسئلة، وخاصة عن طريق بيان امتعاض الكثير من فئات الشعب الكوردي في جنوب كوردستان ضد هذه التصرفات للحزب الشيوعي العراقي، ومن أهم الأشخاص والجهات التي أعلنت عن امتعاضها ضد هذه النشاطات التي يقوم بها الحزب الشيوعي العراقي هي: المكتب السياسي للحزب الديمقراطي الكوردستاني، المدرسون، الطلاب، الكُتَّاب الكورد ومثقفهم، الشباب الكوردي، تنظيمات ولجان النواحي، نساء كوردستان، العمال والموظفين، وسكان المدن والمناطق الكوردية في جنوب كوردستان.

The relations of Kurdistan democratic party with Iraqi communist party in Barayti newspaper 1st of Jan. 1974 - 7th Oct. 1975

Abstract

The Brotherhood Newspaper from its first issues till final issues took many matters and questions into account with particular reference of that being obstacle to the September Revolution under the leadership of (Mullah Mustafa Barzani) such as the Iraqi Communist Party enmity towards the Kurdistan Democratic Party (KDP) particularly in 1974, the period of fulfilling the agreement of 11 March was near to its time of 11 March 1974, the Iraqi communist Party was looking forward to making problems and question for the Kurdish Nationalist Liberation Movement. As a result, cadres of this party made many activities and actions against the Kurdistan Democratic Party's cadres particularly in Darbadikhan area. Consequently, it was a key argument of the brotherhood newspaper at that time with particular reference to the KDP relations with the Iraqi Communist Party, this argument is being a crucial issues to the Kurds during this period, in here, the Brotherhood Newspaper referring to this relations, duties and activities of the Iraqi Communist Party against the KDP cadres made many questions, namely: Why did the Iraqi Communist Party make this actions against the Kurdish nationalist liberations movement? Why did it attempt to discard the Kurdish right and destroy it? Why the "Road Nation" newspaper, which was an official mouthpiece of the Iraqi Communist Party was against Kurds, made assault and propagated against the Kurdish nationalist liberation movement? In this case, the Brotherhood Newspaper at that time took some other questions into account. Hence, this article attempts to answer these questions specifically through the discontented of many classes and groups of the Kurdish nation in the southern Kurdistan against those actions of the Iraqi Communist Party. The most preponderant persons and parties made discontenting against the actions and activities of the Iraqi Communist Party were the Kurdistan Democratic Party politburo, teachers, students, Kurdish writers, intellectual, Kurdish youth, organizations, committee of towns, Kurdistan women, lobar, employees, civilians of cities and the people of the southern Kurdistan.